

Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerine bağlı fabrikalara mütedavil sermaye tahsisine dair Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 22.VI.1959 - Sayı : 10233)

No.
7356

Kabul tarihi
12.VI.1959

MADDE 1. — Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerine bağlı fabrikalardan Millî Müdafaa Vekâletince lüzum görülenlere ceman (5) milyon liraya kadar bu vekâlet bütçesinden mütedavil sermaye tahsis olunur.

Bu mütedavil sermaye, Millî Müdafaa Vekâleti bütçesinde açılacak bir fasıldan ödenir.

Mütedavil sermaye verilen fabrikaların müdürlükleri; Millî Müdafaa hizmetlerini haleldar etmemek üzere tesbit edilecek esaslar dairesinde, umumi muvazeneye dâhil dairelerle mülhak bütçeli idarelerden, hususi idare ve belediyelerden, İktisadi Devlet Teşekküllerinden ve sermayesinin yarısından fazlasına Devletin iştirak ettiği müesseselerden siparişler almaya ve bu siparişler dolayısıyla her türlü ticari muamelelere girişmeye yetkilidir.

Mütedavil sermaye hesabından seri halinde çok miktarda imal ve istihsal olunan eşya yerli ve yabancı hakiki ve hükmi şahıslara toptan satılabilir.

Yukardaki 4 ncü fıkranın şümulü dışında kalan işlerde; hakiki ve hükmi şahısların üçüncü fıkraya dâhil olmayan siparişleri, Millî Müdafaa Vekâletinden mahsus bir müsaade alındığı takdirde kabul edilebilir.

MADDE 2. — Millî Müdafaa Vekâleti bütçesinin ilgili tertiplerine mütedavil sermaye için konulan tahsisat, lüzum görülen fabrikalara mezkûr vekâletçe ihtiyaç nispetinde tevzi olunur.

MADDE 3. — Mütedavil sermaye muameleleri 1050 sayılı Muhasebei Umumiye Kanunu ile 2490 sayılı Artırma, eksiltme ve ihale Kanunu hükümlerine ve Divanı Muhasebatın vizesine tâbi değildir. Ancak, mütedavil sermaye ile yapılan işlerden mütevellit irat ve masraflar için malî yılın hitamından itibaren nihayet dört ay içinde bir bilânço tanzim edilerek Divanı Muhasebata ve Maliye Vekâletine tevdi olunur. Bu bilânçolar Divanı Muhasebatça ve Maliye Vekâletince muvakkaten tâyin edilecek mütehasıs murakıpler tarafından kayıtlara ve evrakı müşbiteye tatbik edilmek suretiyle nihayet bir ay içinde tetkik edilir. Neticeye göre düzenlenecek raporlar bilânço ve evrakı müşbiteleriyle birlikte Divanı Muhasebata verilir.

MADDE 4. — Mütedavil sermayelerin işletilmesinden hâsıl olan kârlar, mütedavil sermaye yekûnu (10) milyon liraya baliğ oluncaya kadar bu sermayeye ilâve edilir. Bu miktara baliğ olduktan sonra artanı malsandığına teslim ve emvali umumiyeye irat kaydolunur.

MADDE 5. — Kara, Deniz ve Hava kuvvetlerine bağlı fabrika müdürlükleri; mütedavil sermaye işlerinin tedviri için miktarı İcra Vekilleri Heyetince tesbit edilecek hadler dâhilinde millî banka ve müesseselerden kredi almaya ve bu bankalar nezdinde borçlu hesap açtırmaya mezdundur.

MADDE 6. — Fabrikaların esas kadrolarındaki işçiler mütedavil sermaye işlerinde çalıştırıldıkları takdirde bunların çalışma saatlerine ait ücret ve primlerle

mütedavil sermaye işleri için esas kadroya ilâveten alınacak işçilere yapılacak her türlü tediyeler ve masraflar mütedavil sermayeden ödenir.

MADDE 7. — Tahsis edildikleri hizmet ve yerlerde kullanıldıktan sonra işe yaramaz hale gelen malzeme ve araçlardan fabrika anubarlarında mevcudolanların mütedavil sermayeye bedeli mukabilinde devredilerek mütedavil sermaye hesabından yapılan işlerde kullanılması veya bu hesaptan satılması caizdir.

Mütedavil sermayeye devredilecek eşyanın değerleri mahallin en büyük malmemuru veya tevkil edeceği kimse ile bir fabrikalardan olmak üzere fabrikanın bağlı bulunduğu kuvvet kumandanlığının tayzif edeceği iki mütehassıstan mürekkep üç kişilik bir heyet tarafından günün piyasa râvîçlerine göre tesbit edilir.

MADDE 8. — Mütedavil sermaye işleri, fabrikaların mevcut tesisat, tezgâh, alât ve edevatından istifade edilerek yapılır. Yapılan iş için kullanılan tesisat, tezgâh, alât ve edevata göre hesaplanan amortisman bedeli maliyet fiyatına ilâve edilir. Bu suretle hesaplanan amortisman hisseleri, mütedavil sermayenin 10 milyon liraya iblâğına kadar mütedavil sermaye hesabına geçirilir. Bundan sonraki amortisman hisseleri malsandıklarına yatırılarak emvali umumiyeye irat kaydedilir.

Mütedavil sermaye işleri için, lüzumu halinde, mütedavil sermaye hesabından tesisat, tezgâh, alât ve edevat tedarik edilebilir.

MADDE 9. — Mütedavil sermaye işlerine aid olup yukardaki maddede yazılı olmayan işletme masrafları, umumi bütçe işlerinden ayırmak kabil olduğu takdirde, mütedavil sermaye hesabından ödenir.

Bu ayırmanın kabil olmadığı hallerde bu nevî işletme masrafları bidayette umumi bütçeden verilmekle beraber bilâhara mütedavil sermaye hesabından yapılan işlere mukabil masraflardan bir hisse hesap ve tahakkuk ettirilerek mütedavil sermayeye malsandıklarına yatırılır ve emvali umumiyeye irat kaydolunur.

MADDE 10. — Mütedavil sermaye işleri için fabrika müdürlükleri merkez teşkilâtına ait maaşlarla ücretlerden ve idare masraflarından hisse ayrılmaz. Ancak muhtelif teknik bürolarda, atelvelerde veya lâboratuvarlarda yapılan mütedavil sermaye işleri için yalnız işin yapıldığı teknik büro, atelye veya lâboratuvara ait teşkilât ve idare masraflarından nispi bir hisse hesap ve mütedavil sermaye işlerinin maliyet fiyatına ilâve edilir ve bu hisseler tutarı sene nihayetinde mütedavil sermaye hesabından malsandıklarına yatırılır.

MADDE 11. — Mütedavil sermaye işlerini yürütmek için tertiplenecek kadrolara ait hizmetler Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri kumandanlıkları kadrolarındaki personele ve maliye teşkilâtına dâhil memurlara ek görev olarak verildiği takdirde kendilerine döner sermayeli işin gelirlerinden ödenmek üzere ayda 30 liradan 300 liraya kadar ücret verilebilir.

MADDE 12. — Mütedavil sermayenin işletilmesine, hesap usullerine, alım ve satım muamelelerine ait esaslar Maliye ve Millî Müdafaa Vekâletlerince müstereken tesbit olunur.

MADDE 13. — Kayseri ve Eskişehir Tayyare fabrikalarına mütedavil sermaye verilmesi hakkındaki 28 Haziran 1938 tarihli ve 3526 sayılı Kanun yürürlükten kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE 1. — 1959 malî yılı Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelin Millî Müdafaa Vekâleti kısmının (411) nci (Harb malzemesi, teçhizat ve tahkimat umumi masrafları) faslının 11 nci kara kuvvet-

leri maddesinden (500 000) lira düşülerek (A/2) işaretli cetvelin aynı vekâlet kısmının sonunda (Fabrikalar mütedavil sermayesi) adıyla yeniden açılan 773 ncü fashın 11 ncü «Kara Kuvvetleri» maddesine 25 000, 12 ncü «Hava Kuvvetleri» maddesine 75 000 ve 13 ncü «Deniz Kuvvetleri» maddesine 400 000 lira fevkalâde tahsisat olarak aktarılabilir.

MUVAKKAT MADDE 2. — 3526 sayılı Kanun hükümleri dairesinde tesis olunan Kayseri ve Eskişehir Tayyare fabrikaları mütedavil sermayelerine ait muameleler Kayseri ve Eskişehir Hava İkmal Merkezleri Genel Müdürlüklerince 1960 malî yılı başından itibaren bu kanun hükümleri dairesinde yürütülür.

MADDE 14. — Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 15.— Bu kanunun hükümlerini icraya Millî Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

13 Haziran 1959

Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası : 13 . VI . 1959 ve 1/177
Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğine dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası : 13 . VI . 1959 ve 4/298
Bu kanunun müzakerelerini gösteren zabıtların cilt ve sayfa numaraları : Cilt Sayfa
 3 168
 9 714,737:740,747,778,788:792

[İnikat : 80 — 352 sıra sayılı matbua 80 ncü İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]